

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И
СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

ФОНДАЦИЯ
„ОБЩЕСТВО И СИГУРНОСТ“

СИНДИКАЛНА ФЕДЕРАЦИЯ
НА СЛУЖИТЕЛИТЕ В МВР

**ОБОБЩЕНИЕ НА ИДЕНТИФИЦИРАНИ ПРОБЛЕМИ И
ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА СПРАВЯНЕ С
ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД ПОЛИТИКИТЕ ЗА
СИГУРНОСТ, ПРЕДСТАВЕНИ НА НАЦИОНАЛНА
НАУЧНО-ПРИЛОЖНА КОНФЕРЕНЦИЯ**

**МВР 2030:
ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА
ПРЕД ПОЛИТИКИТЕ ЗА
СИГУРНОСТ**

Дата	8 ноември 2017 г.
Място	УНСС, София

В официалната част на научно-приложната конференция „МВР2030: предизвикателства пред политиките за сигурност“ участваха над 94 души и бе потвърдена актуалността на тематиката на конференцията.

Ректорите на УНСС и УНИБИТ проф. Стати Статев и проф. Стоян Денчев изразиха мнения, че дискусиите трябва да продължат, да станат регулярни и да бъдат домакинствани на ротационен принцип от различни университети. Предложено бе създаването на Национална академична мрежа Сигурност, която съвместно с фондация „Общество и сигурност“ да обедини усилията и потенциала на висшите училища, изследователските, браншовите и неправителствени организации по проблемите на сигурността.

Академичната дискусия по тези въпроси в УНСС, „на територията на свободния дух“ по думите на проф. Стефан Бобчев, пръв ректор и основател на университета, трябва да продължи като удобна платформа за обмен на мнения, без политизиране или партизиране на въпросите на националната сигурност.

Изтъкната бе необходимостта от задълбочаване на диалога с институциите като ключов фактор за осъществяване на промените в областта на вътрешната сигурност.

Конференцията предизвика значителен медиен интерес, което подчертава важността и актуалността на проблемите.

В бъдеще е необходима постоянна и целенасочена работа за изясняване на стратегията за развитие на МВР в променената среда за сигурност, справянето с новите предизвикателства пред сигурността и новите нива и характер на заплахите.

ОБОБЩЕНИ РЕЗУЛТАТИ
ОТ ИЗНЕСЕНИТЕ НАУЧНИ ДОКЛАДИ И ПРОВЕДЕНИ ДИСКУСИИ
В ПАНЕЛ „РЕФОРМИ В ПРОМЕНЕНАТА СРЕДА ЗА СИГУРНОСТ“

Модератори: проф. Димитър Димитров, Илия Кузманов

В заседанието на първа сесия „Реформи в променената среда за сигурност“ бяха изслушани 6 доклада.

I. ОБОБЩЕНИ РЕЗУЛТАТИ

Участниците в панела очертаха трудностите, които предстоят при бъдещи промени в МВР и необходимостта от промяна на методите и подходите за реформиране на ведомството. Те препотвърдиха ключовата роля на МВР по отношение на политиките за сигурност и необходимостта от съобразяване на всички промени в системата с предизвикателствата не само на национално, но и на международно ниво.

Отделните дефинирани проблеми са в няколко направления:

- Честите реформи в МВР водят до загуба на посоката на развитие на ведомството в дългосрочен план.
- Технологичното развитие и води до промени в бъдещето на сигурността, за които МВР не е подготвено.
- Регламентирането на частните услуги за сигурност е много тясно и ограничаващо и включва само частната охранителна дейност.
- Налице е репутационна криза, която не само не се управлява, но и не се предвиждат мерки за нейното овладяване.
- Има доста пропуски в националното законодателство, регламентиращо противодействието на тероризма.
- Налице са много успешни модели за реформиране на системите за обществен ред и вътрешна сигурност, които не се адаптират по подходящ начин към българския контекст и се въвеждат по начин, който по-скоро затруднява функционирането на МВР, отколкото да го улесни.

II. ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Докладчиците и участниците в панела се обединиха около необходимостта от:

- Преосмисляне на модела централизация – децентрализация при толкова много йерархични звена.
- Съобразяване на реформите в МВР с промените в бъдещето на труда и сигурността и промяната, до която водят технологиите в сигурността, особено на фона на делокализацията и промяната в индустриалните отношения, което води до проблеми в сигурността. Необходимо е да се намерят отговори на възникващите въпроси и проблеми като социален тероризъм, перспективи на Индустрия 4.0, изкуствен интелект, обезлюдяване на много професии и т.н.

- Разглеждане на въпросите на частните услуги за сигурност като част от националната сигурност, регламентация на услуги в много по-широк обхват, отколкото частната охранителна дейност. Перспективите за усъвършенстване са в областта на включване на още няколко подсектора като част от частните услуги за сигурност, подобряване на регулациите, взаимодействие между сектора и държавните структури, единна нормативна база, поставяне на изисквания към лицата в този сектор и разширяване на Публично-частното партньорство (ПЧП).
- Да се предприемат спешни мерки и реални действия за овладяване на репутационната криза, управление на процеса на публична комуникация, решаване на проблемите на киберсигурността, включително различната мотивация на хакерите, специалните мерки за защита и различните последици от хакерски атаки.
- Да се направи подробен и критичен преглед на законодателната политика на Република България и противодействието на тероризма.
- Да се анализира задълбочено опита и ролята на полицията в борбата с тероризма на Япония и да се дискутират възможностите за неговото прилагане в МВР.

При проведените допълнителни дискусии се размениха интересни мнения, като отново бе подчертано, че дискусиите по тази тема трябва да продължат.

ОБОБЩЕНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗНЕСЕНИТЕ НАУЧНИ ДОКЛАДИ И ПРОВЕДЕНИ ДИСКУСИИ В ПАНЕЛ „МВР И ГРАЖДАНИТЕ: ЛИНИИ НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ“

Модератори: доц. д-р Деница Горчилова, Радостина Якимова

В сесията на панела бяха представени 6 научни доклада.

I. ОБОБЩЕНИ РЕЗУЛТАТИ

Участниците в панела очертаха връзките между МВР и гражданите в области като ангажиране и приобщаване на деца и млади хора, включване на гражданите при разработването на политики за сигурност, ролята им в променената среда за сигурност и др. Общото виждане е, че съществуват отделни добри практики, но комуникацията между гражданите и МВР и като следствие – имиджа на институцията – не са на добро ниво.

Отделните дефинирани проблеми са в няколко направления:

- Неподготвеност на структурите на МВР и на гражданското общество (както на отделни граждани и активисти, така и на организирани форми – сдружения, фондации и т.н.) да работят съвместно при поставяне на цели и разработване на стратегии за постигане на по-високо качество на услугата сигурност.

- По-скоро пасивно отношение на гражданите по отношение на различни измерения на сигурността им, противопоставено на споделена добра немска практика за организиране на противопожарната дейност преимуществено на доброволен принцип.
- Липса на цялостна комуникационна стратегия на институцията МВР, насочена към обществото като цяло и към различни специфични заинтересовани групи. Последствие е едностранчивата работа на дирекция „Пресцентър и връзки с обществеността“, която основно изпълнява функциите на пресцентър на министерството и не изпълнява задачи по комуникиране на ролята, постиженията и проблемите на цялата система.
- Липса на разбиране в обществото за необходимостта от изграждане на споделена култура на сигурността.

Последствия от наблюдаваните проблемни зони са взаимното недоверие между гражданите и служителите в МВР, свързаното ниско качество на услугата сигурност, както и по-глобални негативни тенденции (като дискутираната в един от докладите ниска раждаемост в страната).

В хода на дискусиите като основен извод се очерта необходимостта от създаването и последователното изпълнение на комуникационна стратегия на МВР.

II. ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Докладчиците и участниците в дискусиата се обединиха около предложението да бъде разработена **Комуникационна стратегия на МВР (2018-2030)**. Нейна основа трябва да бъдат усилията по формиране на съвременна **култура на сигурността** – изградена предимно отдолу-нагоре и основаваща се на споделено виждане за параметрите и отговорностите при предоставянето на услугата сигурност.

Специализираната комуникационна стратегия трябва да предвижда:

- Широко **участие на граждани и граждански организации** от най-ранен етап при създаването на стратегията, както и на последващите етапи на нейната реализация.
- Специално внимание към **децата и младежите** – като равностойни участници в създаването и изпълнението, както и като специфична целева група на стратегията.
- Предвиждане на разнообразен набор от **инструменти за комуникиране** на функциите и възможностите на МВР да предоставя услугата сигурност. Добър пример е опитът на община Стара Загора с инициативи като Детска полицейска академия, представяне на професиите в системата по проекта „Твоят час“, тясното сътрудничество с Младежки общински съвет и Международен младежки център и др. подобни.

- Формиране на **адекватни поведенчески модели** при възрастните по модела „учене чрез правене“, както и подобряване на **уменията** на полицейските служители и на администрацията за комуникация с гражданите.
- Прецизен подбор на **комуникационни канали** в зависимост от уменията и навиците на различните целеви групи – деца, младежи, възрастни, стари хора, общински администрации, неправителствени организации, бизнес и др.

ОБОБЩЕНИ РЕЗУЛТАТИ

ОТ ИЗНЕСЕНИТЕ НАУЧНИ ДОКЛАДИ И ПРОВЕДЕНИ ДИСКУСИИ В ПАНЕЛ „ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ В УСЛУГА НА ОБЩЕСТВОТО“

Модератор: проф. д-р Николай Арабаджийски

В сесията на панела бяха изнесени 10 научни доклада.

I. ОБОБЩЕНИ РЕЗУЛТАТИ

Общото заключение на докладчиците и на участниците в дискусиата е, че в съвременни условия Министерството на вътрешните работи в Република България не се управлява ефективно и не предоставя адекватни публични услуги, свързани с осигуряването на вътрешната сигурност и на обществения ред.

Конкретни **проблеми** се констатират при:

- **Организационният модел на МВР**, който включва *множество структури с разнородни функции* и наличие на множество *вертикални структурни звена*, което затруднява централизираното управление и децентрализираното предлагане на публичните услуги, свързани с осигуряването на вътрешната сигурност (противодействието на престъпността) и на обществения ред;
- **Законодателно установените правни режими на трите групи служители в МВР:** *държавни служители по Закона за МВР, държавни служители по Закона за държавния служител и лица, работещи по трудово правоотношение по Кодекса на труда и Закона за МВР*, които създават „правна несигурност“ за една част от служителите и дисбаланс в кариерното им развитие и възнагражденията им;
- **Системата за обучение на служителите за нуждите на МВР.** Нуждае се от усъвършенстване на нейните три подсистеми:
 - *подсистема за професионално образование* в степените „бакалавър“, „магистър“ и „доктор“;
 - *подсистемата за професионална подготовка*, провеждана в курсове за първоначална подготовка, повишаване на квалификацията и преквалификация;
 - *подсистемата за професионална подготовка без откъсване от работа.*

Необходимо е да се осигури възможност на *задочно завършилите* курсанти в Академията на МВР да се предлагат длъжности в МВР, изискващи такава степен на образование. Курсовете за професионална подготовка е необходимо тематично да са обвързани с *длъжностната характеристика* на служителите и с изискуемите *компетенции*, които следва да притежава за да заема съответната длъжност в МВР.

- **Материална и финансова осигуреност на служителите в МВР.** Констатира се значителна недоосигуреност на униформи и оборудване на служителите, както и ниско заплащане в сравнение с колегите им от държави-членки на Европейския съюз. Неосигуреността е демотивирала голяма част от служителите на МВР, които периодично изразяват своите проблеми в тази област, чрез протести, организирани от синдикалните организации в МВР.

II. ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Докладчиците и участниците в дискусиата се обединиха за:

- Разработване на **Стратегия за организацията и функционирането на МВР в Република България за периода от 2018 г. до 2030 г.**

Стратегията следва да е съобразена с *актуализираната Стратегия за национална сигурност на Република България*. В нея е необходимо да се заложат конкретни *дългосрочни, средносрочни и краткосрочни стратегически цели* за:

- Създаване и внедряване на нов организационен модел на МВР с цел повишаване на ефективността при управлението на централизираните и децентрализираните негови *структури и структурни звена*.
- Определяне на конкретните функции на структурите и конкретните дейности на структурните звена на МВР, с цел повишаване на качеството на публичните услуги, свързани с осигуряването на вътрешната сигурност и общественения ред.
- Установяване на нова система за управление на човешките ресурси в МВР, съобразена с добри европейски практики в областта на: *обучението, мотивацията и кариерното развитие на служителите*.
- Въвеждане на минимални стандарти за служителите в МВР за:
 - материално-техническото им осигуряване;
 - безопасните условия на труд;
 - социална и икономическа осигуреност.
- Нови регламенти за осигуряването на синдикалните права и за защита на служителите в МВР.
- Разработване на ново специално законодателство, осигуряващо реализирането на *стратегическите цели*.